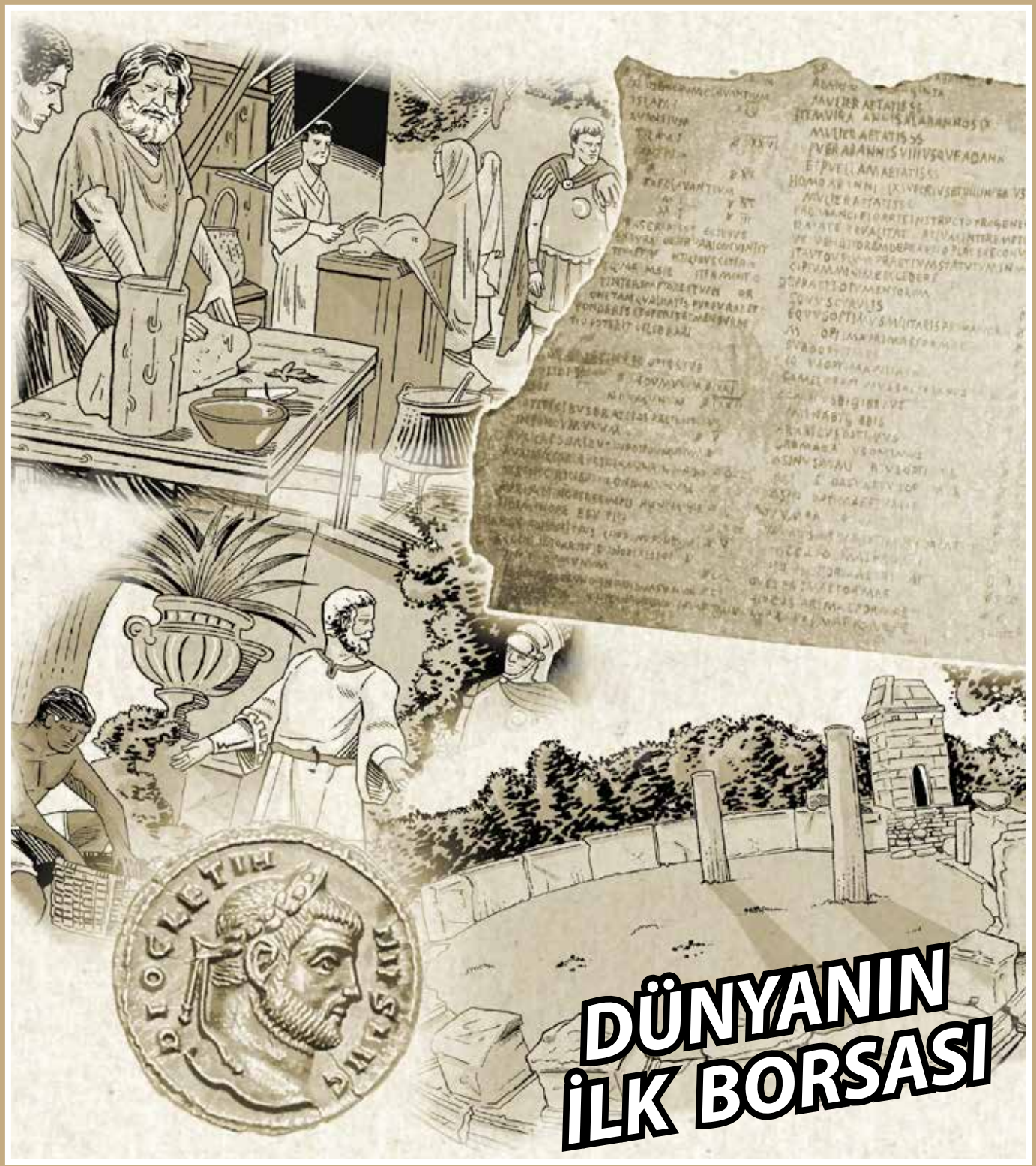
TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

Teknoloji Destekli Eğitimin TAM YERİ TOBB ETÜ

Öğrenciler yeni teknolojileri kullanarak araştırmaya özendiriliyor, cazip burs imkanları ve deneyimli akademik kadronun desteği ile kaliteli eğitim görüyor.

Kütahya'nın Çavdarhisar ilçesinde 1750 yıl önce inşa edilen ve gıda pazarı olarak kullanılan Aizanoi binasında hem borsa işlemleri yapılmış, hem de enflasyonla mücadele amacıyla hazırlanan mal satış bedelleri taş bloklar üzerinde duyurulmuştu. Dünyanın bilinen bu ilk borsasını, Güven Bilge çizimleri ile anlattı.

DÜNYANIN İLK BORSASI

DÜNYANIN İLK BORSASI'NIN KÜTAHYA'NIN ÇAVDARHİSAR İLÇESİNDE OLDUĞUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

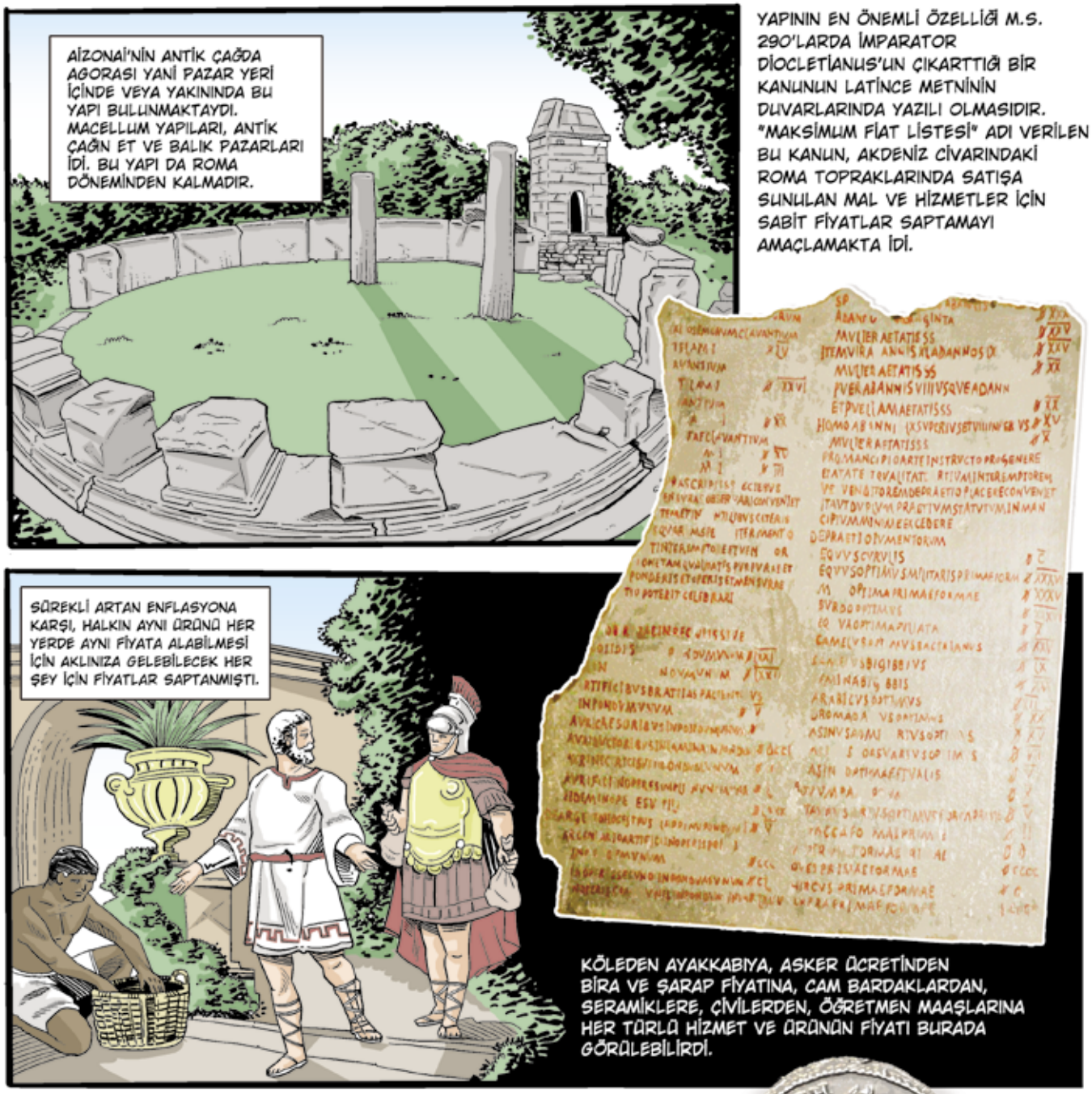
GÜNÜMÜZDEN YAKLAŞIK 1750 YIL ÖNCE İNŞA EDİLEN VE GIDA PAZARI (MACELLUM) OLARAK KULLANILAN AİZANOİ BİNASINDA HEM BORSA İŞLEMLERİ YAPILMIŞ, HEM DE ROMA İMPARATORU DİOELETİANUS'UN ENFLASYONLA MÜCADELE AMACIYLA HAZIRLADIĞI MAL SATIŞ BEDELLERİ TAŞ BLOKLAR ÜZERİNDE DUYURULMUŞTU.

AİZANOİ, BU HALİYLE DÜNYADAKİ İLK BORSA BİNALARINDAN BİRİ OLMA ÖZELLİĞİNİ TAŞIYOR. BUGÜNÜN TİCARET BORSALARI NİTELİĞİNDEKİ GIDA PAZARI BUNDAN TAM 1750 YIL ÖNCE MS 250'DE KURULDU.

KURULUŞUNDAN 50 YIL SONRA MS 301 YILINDAN İTİBAREN İSE HEM BORSA İŞLEMLERİ YAPILDI, HEM DE ENFLASYONLA MÜCADELE AMACIYLA FİYAT TESPİTLERİ İLAN EDİLDİ. O DEVİRDE İŞLEM GÖREN MALLARIN FİYATLARI SABİTLEŞTİRİLMİŞ, ÜLKE GENELİNDE ENFLASYONA KARŞI TEDBİR ALINMIŞTI. ÜRETİLEN MALLAR ARASINDA ÇAPRAZ FİYATLANDIRMA YAPILARAK FAHİŞ FİYATTAN MAL ALIMI ENGELLENMİŞTİ.

1971 YILINDA KAZISI YAPILAN BORSA BİNASININ KISMEN ONARILAN DUVARLARINDA LATİNCE VE GREKÇE OLARAK YAZILAN ÇEŞİTLİ MAL VE HİZMETLER İÇİN BELİRLENEN FİYATLAR BULUNMAKTADIR.

İMPARATOR DİOCLETİANUS'UN ENFLASYONLA MÜCADELE İÇİN YAPTIĞI ÜCRET TESPİTLERİNİN BİR KOPYASI VARDIR. BORSA YAPITI ETRAFINDAKİ TAŞLAR ÜZERİNDE İMPARATORLUK PAZARLARINDA SATILAN TÜM MALLARIN FİYATLARI YER ALMAKTADIR. ÖRNEĞİN; KUVVETLİ BİR KÖLE İKİ EŞEĞİN FİYATINA, BİR AT İSE ÜÇ KÖLE FİYATINA EŞİTTİR.

AİZONAİ'NİN ANTİK ÇAĞDA AGORASI YANİ PAZAR YERİ İÇİNDE VEYA YAKININDA BU YAPI BULUNMAKTAYDI. MACELLUM YAPILARI, ANTİK ÇAĞIN ET VE BALIK PAZARLARI İDİ. BU YAPI DA ROMA DÖNEMİNDEN KALMADIR.
YAPININ EN ÖNEMLİ ÖZELLİĞİ M.S. 290'LARDA İMPARATOR DİOCLETİANUS'UN ÇIKARTTIĞI BİR KANUNUN LATİNCE METNİNİN DUVARLARINDA YAZILI OLMASIDIR. "MAKSİMUM FİAT LİSTESİ" ADI VERİLEN BU KANUN, AKDENİZ CİVARINDAKİ ROMA TOPRAKLARINDA SATIŞA SUNULAN MAL VE HİZMETLER İÇİN SABİT FİYATLAR SAPTAMAYI AMAÇLAMAKTA İDİ.
SÜREKLİ ARTAN ENFLASYONA KARŞI, HALKIN AYNI ÜRÜNÜ HER YERDE AYNI FİYATA ALABİLMESİ İÇİN AKLINIZA GELEBİLECEK HER ŞEY İÇİN FİYATLAR SAPTANMIŞTI.
KÖLEDEN AYAKKABIYA, ASKER ÜCRETİNDEN BİRA VE ŞARAP FİYATINA, CAM BARDAKLARDAN, SERAMİKLERE, ÇİVİLERDEN, ÖĞRETMEN MAAŞLARINA HER TÜRLÜ HİZMET VE ÜRÜNÜN FİYATI BURADA GÖRÜLEBİLİRDİ.
FAKAT BU KANUN İŞE YARAMAMIŞTI, ÇÜNKÜ TÜCCARLAR BU SEFER MALLARI SATMAK YERİNE STOKÇULUK YAPMAYA BAŞLAYARAK, PİYASALARI ÇÖKERTMİŞLER, YİNE KENDİ İSTEDİKLERİ FİYATLAR KABUL OLANA KADAR DA BUNU SÜRDÜRMÜŞLERDİ.
DIOCLETIAN
KANUN M.S. 300'LERDE YÜRÜRLÜKTEN KALDIRILMIŞ, PARANIN VE METALARIN DEĞERİ PİYASADA DALGALANMAYA BIRAKILMIŞTI. ROMALILARIN KAPİTALİZMİN ACIMASIZ KURALSIZLIĞINA KARŞI ÇIKARTTIKLARI TEK DEVLETÇİ KANUN OLARAK TARİHE GEÇMİŞTİ. YAZITIN BİR KOPYASI DA APHRODİSİAS'DA ŞEHRİN BORSA BİNASININ DUVARINDA BULUNMUŞTUR..